

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 25C/336/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115221305
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115221305.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci žalobcu: X. S. I., I.. W.. V., X.: XX XXX XXX, J. X, D., v konaní právne zastúpený S.. S. Š., O. I. I. C. D., J. X, proti žalovanému: S. J., R.. XX.XX.XXXX, D. Q., S. X, v konaní o zaplatenie XXX,XX Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu XXX,XX Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške X,XX % ročne zo sumy XXX,X3 Eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia a nahradíť trovy konania vo výške XX,XX Eur, to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

v prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

odôvodnenie:

Pôvodný žalobca, spoločnosť P. F. H. O.. I., sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa XX.XX.XXXX domáhal zaplatenia sumy XXX,XX Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške X,XX % ročne od XX.XX.XXXX do zaplatenia. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX uzatvoril so žalovaným zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá celková suma pôžičky X XXX Eur, z ktorej bola uhradená len suma XX Eur. Pôvodný žalobca v dôsledku porušenia povinností žalovaného ohľadom splácania pôžičky zosplatnil tento jeho dlh listom zo dňa XX.XX.XXXX.

V priebehu konania spoločnosť P. F. H. O.. I. zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX postúpila pohľadávku voči žalovanému na spoločnosť X. S. I. I.. W.. V., pričom súd túto zmenu na strane žalobcu pripustil právoplatným uznesením č. k. XXC XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX.

Žalovaný sa doposiaľ k žalobe nevyjadril, hoci táto mu aj spolu s prílohami bola doručená dňa XX.XX.XXXX.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Vzhľadom na to, že sa jedná o drobný spor, súd s poukazom na § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením so zmluvou o poskytnutí bezúčelovej pôžičky č. XXXXXXXX, podmienkami k zmluve o poskytnutí pôžičky N.-XX, všeobecnými obchodnými podmienkami,

predžalobnou upomienkou zo dňa XX.XX.XXXX, doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX s identifikáciou postúpenej pohľadávky, ako aj s ďalším spisovým materiálom a zistil tento stav:

Dňa XX.XX.XXXX uzatvorili spoločnosť P. F. H. O.. I. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník zmluvu o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXX. K jej uzatvoreniu došlo tým spôsobom, že žalovaný najprv dňa XX.XX.XXXX podpísal formulár danej zmluvy s vyplnením svojich údajov a vyplnil časť V. obsahujúcu údaje k požadovanej pôžičke, a to tak, že krížikom označil výšku pôžičky XXX Eur a dobu splácania XX mesiacov.

Neskôr, dňa XX.XX.XXXX, veriteľ vypísal údaje v časti VII. „Schválená výška pôžičky“, kde uviedol totožné údaje ako v časti V, teda výšku pôžičky XXX Eur, dobu splácania XX mesiacov a navyše uviedol aj ďalšie údaje, a to výšku mesačnej splátky XX,XX Eur, celkovú sumu pôžičky X XXX Eur, celkové náklady spotrebiteľa XXX Eur, ročnú úrokovú sadzbu XX,XX %, RPMN XX,XX %, priemernú hodnotu RPMN XX,XX %, sadzbu poistenia X,X % a mesačnú výšku poistenia X,XX Eur.

Podľa prehľadu splátok a úhrad (č. I. 8) žalovaný celkovo z pôžičky uhradil XX Eur a túto jediná sumu zaplatil XX.XX.XXXX.

Splatnosť splátky vyplýva zo všeobecných obchodných podmienok pôvodného žalobcu, konkrétne z bodu 6.2, ktorým bola stanovená splatnosť do 20-teho dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

Listom zo dňa XX.XX.XXXX vyzvala spoločnosť P. F. H. O.. I. žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo v súlade s Všeobecnými obchodnými podmienkami zmluvy, ktoré však nešpecifikovala. Istinu v tomto liste spoločnosť vyčíslila na X XXX,XX Eur a žiadala ju zaplatiť najneskôr do 3 dní od doručenia tejto výzvy. Uvedenú zásielku žalovaný prevzal dňa XX.XX.XXXX.

Ani zo zmluvy a ani z Všeobecných obchodných podmienok však súd nezistil, že by si účastníci dohodli možnosť predčasného zosplatnenia pôžičky.

Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 01.12.2011 do 31.12.2012).

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len citovaného zákona), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikania alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver

pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len OZ), Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len "návrh"), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

Podľa § 43c ods. 1 OZ, včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

Podľa § 43c ods. 2 OZ, včasné prijatie návrhu nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde navrhovateľovi. Prijatie možno odvolať, ak odvolanie dôjde navrhovateľovi najneskôr súčasne s prijatím.

Podľa § 44 ods. 1 OZ, zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Podľa § 44 ods. 2 OZ, prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

Podľa § 46 ods. 2 OZ, pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ, bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Z ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Zmluva, ako v tomto prípade dvojstranný právny

úkon, tak musí predstavovať dohodu (v písomnej forme) aj ohľadom obligatórnych náležitostí zmluvy. V danom prípade však absentuje kvalifikovaná dohoda o ročnej úrokovej sadzbe, mesačnej splátke, RPMN a priemernej hodnote RPMN. Ako totiž už súd uviedol, tlačivo zmluvy najprv podpísal žalovaný s vyplnením len údajov o výške pôžičky a doby jej splácania, takže jeho písomný návrh na uzatvorenie zmluvy obsahoval len tieto náležitosti a ďalšie údaje ohľadom zmluvy vyplnil neskôr veriteľ, ale žalobca nepreukázal písomnú akceptáciu týchto ďalších náležitostí zmluvy zo strany žalovaného. Preto je potrebné vyvodiť záver o absencii písomnej dohody účastníkov týkajúcej sa vyššie citovaných obligatórnych náležitostí zmluvy. Navyše súd dodáva, že údaj týkajúci sa konečnej splatnosti úveru, ktorý bol stanovený 36-timi mesiacmi, nie je naplnením povinnej náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona. Počet splátok totiž nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k), kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a iný výklad než ten, že termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co 286/14 zo dňa 27.05.2014).

V zmluve však nepochybne chýba aj obligatórna náležitosť uvedená pod písm. k), v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, a teda nepostačuje ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 06.08.2013, ale aj z rozsudku Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Žiline 8Co 549/2014 zo dňa 30.12.2014.

V dôsledku absencie písomnej dohody účastníkov týkajúcej sa vyššie citovaných obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je potrebné vyvodiť dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 1 citovaného zákona, teda že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný by teda mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru, t. j. XXX Eur, poníženu o sumu, ktorú žalovaný zaplatil.

V danom prípade, vzhľadom na to, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou, sa súd zaoberal aj otázkou premlčania jednotlivých splátok, nakoľko s poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa má túto povinnosť stanovenú ex offo.

Podľa názoru súdu majú spotrebiteľské zmluvy nepochybne občianskoprávny charakter, čo napokon vyplýva z ich zaradenia v rámci Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.), pričom súdy už judikovali, že pri spotrebiteľských úveroch je pri posúdení premlčania potrebné aplikovať Občiansky zákonník a nie Obchodný zákonník (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co 27/2012 zo dňa 30.10.2012 alebo 13Co 100/2012 zo dňa 28.02.2013). Súdy pritom vychádzali z ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého pri spotrebiteľskej zmluve, a to vrátane zmluvy o spotrebiteľskom úvere, platí pre spotrebiteľa výhodnejšia právna úprava o premlčaní, teda trojročná premlčacia lehota podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročná premlčacia lehota upravená Obchodným zákonníkom.

Pri úvahe o tom, aký právny predpis sa použije na posúdenie premlčania sa súd navyše riadil aj úpravou pôsobnosti Obchodného zákonníka v § 261 a v súvislosti s vyriešením tejto spornej otázky poukazuje na § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka. Podľa neho sa touto časťou zákona spravujú, bez ohľadu na povahu účastníkov, záväzkové vzťahy okrem iného zo zmluvy o úvere (§ 497). Použitie Obchodného zákonníka je teda uvedené explicitne v citovanom paragrafe, a teda sa aplikuje len na zmluvy uzavreté podľa § 497 Obchodného zákonníka, čo však nie je tento prípad. Zmluva totiž bola uzatvorená podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý je potrebné považovať za špeciálny právny predpis. Podľa súdu je preto vylúčená aplikácia Obchodného zákonníka aj v súvislosti s premlčaním a keďže ani osobitný právny predpis, teda zákon o spotrebiteľských úveroch, nerieši otázku premlčania, je pri premlčaní potrebné vychádzať z ustanovenia Občianskeho zákonníka. Napokon pochybnosti v tomto smere už boli odstránené novelou Občianskeho zákonníka, teda zákonom č. 102/2014 Z. z., ktorou bol doplnený § 52 ods. 2 o nasledovnú vetu: „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“.

Citované ustanovenie sa pritom, vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení, má použiť aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou tejto novely, ako to vyplýva z právneho záveru vysloveného v rozsudku Najvyššieho súdu SR 3MCdo 12/2014 zo dňa 21.04.2015.

S poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka teda každá splátka predstavuje samostatné plnenie a pre každú z nich platí trojročná premlčacia lehota podľa § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá plynie samostatne od splatnosti tej ktorej splátky (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 7Co 179/2014 zo dňa 23.10.2014 alebo rozsudok Krajského súdu v Žiline 11Co 309/2014 zo dňa 13.10.2014).

Prvé štyri splátky úveru boli splatné dňa XX.XX.XXXX, dňa XX.XX.XXXX, dňa XX.XX.XXXX a dňa XX.XX.XXXX. Žaloba bola na tunajšom súde podaná dňa XX.XX.XXXX. Keďže súd priznal žalobcovi právo len na vrátenie poskytnutej istiny, sumu XXX Eur súd rozdelil na XX splátok, teda čistá istina v jednej splátke je XX,X4 Eur. Vynásobením tejto sumy štyrmi potom súd dospel k sume XX,XX Eur. Sumu XX Eur, ktorú žalovaný zaplatil, súd zarátal na prvú splátku a na časť druhej splátky a tak suma, ktorú žalobca podľa súdu nemôže pre premlčanie žiadať, je XX,XX Eur. V tejto časti teda súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a žalobcovi priznal zostávajúcu časť istiny vo výške XXX,XX Eur. V prevyšujúcej časti súd žalobu, vzhľadom na konštatáciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti, taktiež ako nedôvodnú zamietol.

Žalobca si uplatnil aj úroky z omeškania zo žalovanej sumy od XX.XX.XXXX, pričom vychádzal z toho, že listom zo dňa XX.XX.XXXX došlo k predčasnému zosplateniu úveru. Súd k tomu uvádza, že takáto možnosť vyplýva z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

V danom prípade však žalobca nepreukázal dohodu jeho právneho predchodcu a žalovaného ohľadom možnosti predčasného zosplatenia úveru. Súd navyše nezistil, že by došlo k inému predčasnému ukončeniu zmluvy (žalobca to napokon ani netvrdil), a preto súd priznal úroky z omeškania až odo dňa nasledujúceho po konečnej splatnosti úveru. Tá bola stanovená na X roky od XX.XX.XXXX, teda splatnosť poslednej splátky bola stanovená na XX.XX.XXXX. Súd teda priznal úroky z omeškania až od nasledujúceho dňa, a preto žalobu v prevyšujúcej časti, keďže žalobca žiadal úroky z omeškania už od XX.XX.XXXX2 a vo väčšom rozsahu - X,XX % ročne, hoci mal nárok len na úroky z omeškania vo výške X,XX % ročne, zamietol.

Podľa 517 ods. 1 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 01.07.2010 do 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.02.2013, Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Vzhľadom na to, že zmluvný vzťah medzi účastníkmi vznikol ešte dňa XX.XX.XXXX, výška úrokov z omeškania sa posudzuje podľa doterajšieho predpisu. Ku dňu XX.XX.XXXX predstavuje X,XX % ročne.

Podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V predmetnom konaní si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie sumy XXX,XX Eur s príslušenstvom. Súd priznal žalobcovi plnenie vo výške XXX,XX Eur s príslušenstvom. Úspech žalobcu teda predstavuje vo vzťahu k predmetu konania ku dňu podania návrhu XX,XX %, neúspech XX,XX %. V súlade s ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p. má žalobca právo na náhradu trov konania zodpovedajúcich XX,XX %-ám z trov konania, ktoré mu vznikli.

Trovy konania žalobcu pozostávajú z iných trov konania vo výške XX,XX Eur titulom zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia uplatnených vo výške XXX,XX Eur. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z dvoch úkonov právnej pomoci á XX,XX Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, návrh) podľa § 10 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a z režijného paušálu 2 × X,XX Eur postupom podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky. Tarifná odmena a režijný paušál sú tak spolu vo výške XXX,XX Eur. Keďže právny zástupca navrhovateľa je platcom DPH, súd priznal postupom podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky aj túto daň vo výške XX,XX Eur. Trovy právneho zastúpenia sú tak vo výške XXX,XX Eur.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že celkové trovy konania, ktoré žalobcovi vznikli, predstavujú sumu XXX,XX Eur. Žalobca má s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. právo na náhradu ich pomernej časti v rozsahu XX,XX %, preto súd priznal žalobcovi trovy konania vo výške XX,XX Eur, na ktorých náhradu zaviazal žalovaného, pričom podľa § 149 ods. 1 O.s.p. je tento povinný zaplatiť ich na účet právneho zástupcu žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p., rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená po nadobudnutí jeho vykonateľnosti, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.